CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

Miejsce na naklejkę.
Sprawdź, czy kod na naklejce to **M-100**.
Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

Egzamin maturalny ***Formuła 2023***

HISTORIA

Poziom rozszerzony

Symbol arkusza
MHIP-R0-**100**-2306

DATA: **13 czerwca 2023 r.**

GODZINA ROZPOCZĘCIA: **9:00**

CZAS TRWANIA: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

Przed rozpoczęciem pracy z arkuszem egzaminacyjnym

1. Sprawdź, czy nauczyciel przekazał Ci **właściwy arkusz egzaminacyjny**, tj. arkusz we **właściwej formule**, z **właściwego przedmiotu** na **właściwym poziomie**.
2. Jeżeli przekazano Ci **niewłaściwy** arkusz – natychmiast zgłoś to nauczycielowi. Nie rozrywaj banderol.
3. Jeżeli przekazano Ci **właściwy** arkusz – rozerwij banderole po otrzymaniu takiego polecenia od nauczyciela. Zapoznaj się z instrukcją na stronie 2.

Układ graficzny
© CKE 2022

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 32 strony (zadania 1–23). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Na pierwszej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
3. Zapoznaj się uważnie ze źródłami, a następnie wykonaj zadania umieszczone pod nimi. Odpowiadaj tylko na podstawie źródeł i tylko własnymi słowami – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tylu odpowiedzi, o ile Cię poproszono.
4. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
5. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
6. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na następnych stronach.

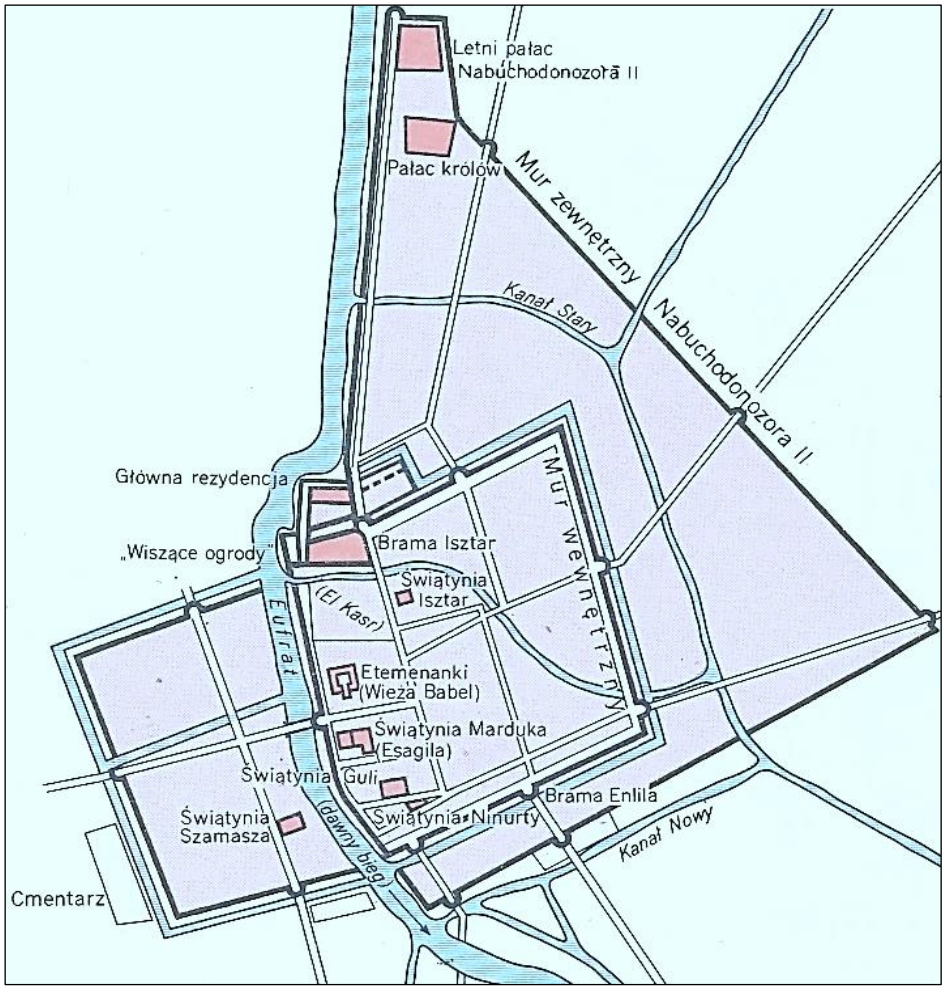
Zadanie 1. (0–1)

Źródło 1. Fragment współczesnego opracowania historycznego

Jest domem jednego Boga, stolicą dwóch narodów, świątynią trzech religii i jedynym miastem, które ma istnieć dwa razy – w niebie i na ziemi.

S. Montefiore, […] *Biografia miasta*, Warszawa 2011, s. 19.

Źródło 2. Plan miasta

Na podstawie: *Atlas historyczny świata*, red. J. Wolski, Warszawa 1996, s. 8.

Rozstrzygnij, czy źródła 1. i 2. odnoszą się do tego samego miasta. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do informacji zawartych w obu źródłach.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Źródło 1. Fragment *Dziejów* Herodota

Zamierzam mostem połączyć Hellespont i przez Europę powieść wojsko na Helladę, aby ukarać Ateńczyków za wszystko zło, jakie wyrządzili […] mojemu ojcu. […] Działając w jego […] imieniu, nie wprzód spocznę, aż zdobędę i spalę Ateny, których mieszkańcy mnie i mojemu ojcu pierwsi wyrządzili krzywdę. [...] Jeżeli podbijemy ich i ich sąsiadów [...], sprawimy, że ziemia [nasza] będzie graniczyła z eterem Zeusa. Bo istotnie słońce nie ujrzy żadnego kraju, który by z naszym graniczył, lecz wszystkie je z wami połączę w jedyny kraj, przeszedłszy przez całą Europę.

Teksty źródłowe do nauki historii w szkole, nr 2, Warszawa 1960, s. 34.

Źródło 2. Fragment wiersza Symonidesa

Ten grób bohaterów gromady
Stał się mieszkaniem…
Dla sławy Hellady!
Dowód ich cnót niezatarty
Dał Leonidas, król Sparty,
Który wspaniałej dzielności
Nam przykład zostawił
I piękną postawą
Na wieki się wsławił.

Teksty źródłowe do nauki historii w szkole, nr 2, Warszawa 1960, s. 28.

Zadanie 2.1. (0–1)

Rozstrzygnij, czy oba źródła dotyczą tej samej kampanii wojennej. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do informacji zawartych w tych źródłach.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 2.2. (0–1)

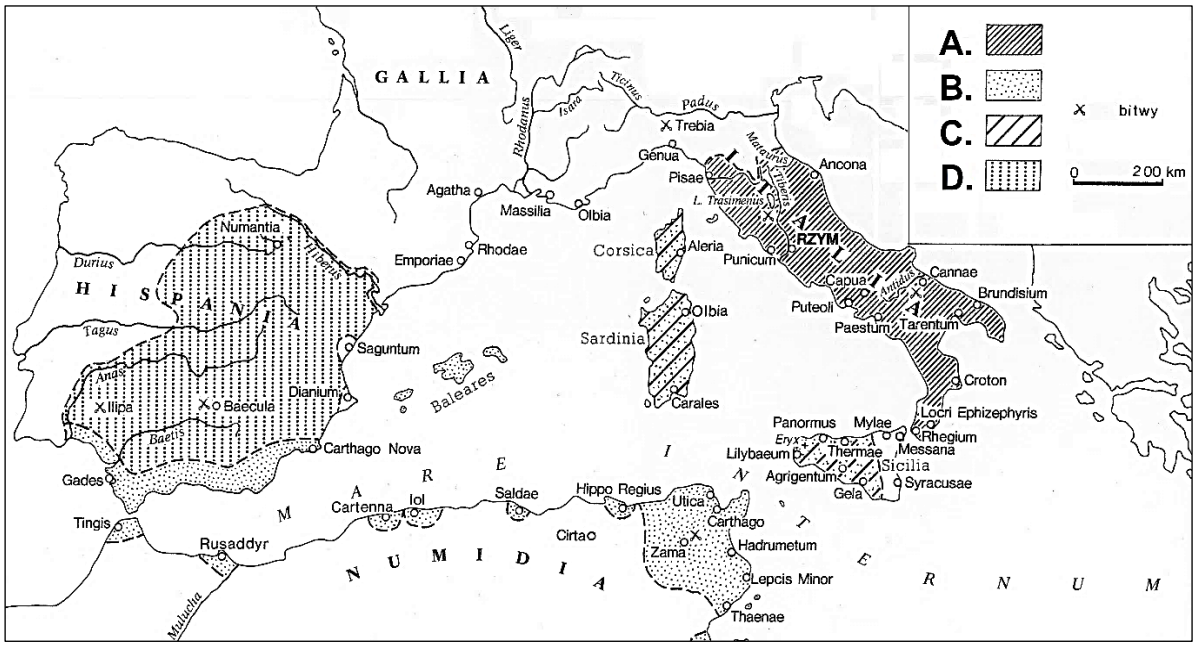
Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Źródło 2. nawiązuje do bitwy

A. u wybrzeży Salaminy.
B. pod Termopilami.
C. pod Maratonem.
D. pod Platejami.

Zadanie 3. (0–2)

Fragment mapy basenu Morza Śródziemnego

M. Cary, H.H. Scullard, *Dzieje Rzymu*, t. 1, Warszawa 1992, s. 227.

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Literą C oznaczono w legendzie mapy obszary opanowane przez Kartaginę między I a II wojną punicką.	**P**	**F**
2.	Obszary znajdujące się pod panowaniem Rzymu przed wybuchem I wojny punickiej oznaczono w legendzie mapy literą A.	**P**	**F**
3.	Literą B oznaczono w legendzie mapy obszary utracone przez Kartaginę na rzecz Rzymu po I wojnie punickiej.	**P**	**F**

Zadanie 4. (0–2)

Fragment biografii średniowiecznego władcy

Ale chociaż mu tak na tym zależało, w ciągu czterdziestu siedmiu lat panowania tylko cztery razy był w Rzymie dla wypełnienia ślubów i modłów. Ostatnia jego podróż miała jednak nie tylko te powody. Oto papież Leon doznał od Rzymian mnóstwa krzywd [...], tak że musiał wezwać pomocy króla. [...] [P]rzybył więc do Rzymu i spędził tam całą zimę, aby wnieść ład w stosunki kościelne, które znalazły się w wielkim zamęcie. Wtedy właśnie przyjął miano cesarza i Augusta [...]. Z wielką jednak cierpliwością znosił zawiść, która szła za tym tytułem, spotęgowana zwłaszcza oburzeniem cesarzy rzymskich.

D. Ostapowicz, S. Suchodolski, D. Szymikowski, *Od Hammurabiego* […], t.1, Gdańsk 1999, s. 176.

Podaj imię i przydomek władcy opisanego w źródle, a także stosowaną w historiografii nazwę państwa, w którym władali *cesarze rzymscy* wspomniani w tym źródle.

Władca: ……; Państwo: ……...

Zadanie 5. (0–2)

Źródło 1. Fragment opracowania historycznego

[Nawet] gdyby przyjąć, że w [wyniku unii] nastąpiło rzeczywiste wcielenie Litwy do Polski, należałoby oczekiwać, że Litwa po [jej zawarciu] jako odrębny organizm państwowy przestała istnieć. Prawda, że książęta litewscy z roku Giedymina składali […] królowi polskiemu i Koronie Polskiej hołdy i przysięgali na wierność. Również i rada i kancelaria koronna rozciągnęły w pierwszych latach po unii […] swe kompetencje na ziemie państwa litewskiego. Wystawiały bowiem w imieniu króla polskiego przywileje dla ogółu bojarów litewskich, dla Wilna […] i dla biskupstwa wileńskiego. Ponadto [król] mianował Polaków wysokimi urzędnikami na Litwie. [Jednak] w istocie rzeczy owe *applicare* stało się martwym znakiem na pergaminie, a o faktycznym stosunku wzajemnym obu państw decydowało życie. Wielkie Księstwo Litewskie nadal pozostawało państwem rządzonym przez samych Litwinów, o zupełnie odmiennych prawach i instytucjach państwowych.

J. Ochmański, *Historia Litwy*, Wrocław 1990, s. 71–72.

Źródło 2. Fragment opracowania historycznego

Unia […], nie określiwszy warunków podległości, pozostawiała wszystko do rozstrzygnięcia nie prawnym, lecz rzeczywistym relacjom między państwami. W tym tkwiło największe niebezpieczeństwo dla Litwy. Na pierwszy rzut oka istniał parytet w nowo powstałych sferach działania: Giedyminowiczom przyznawano księstwa w Polsce, a polscy urzędnicy z pełnomocnictwami władcy byli wysyłani na Litwę, litewskie wojsko popierało polskie, a polskie wspierało litewskie, jednak w pierwszym przypadku pomocników kontrolowały instytucje państwa polskiego, a w drugim mógł tego dokonać jedynie wspólny władca, który jednak rezydował w Krakowie […] i był otoczony przez polską radę królewską. […] Gdyby nawet nie istniała podległość zewnętrzna Litwy, oddziaływanie państw wynikające z unii […] i tak doprowadziłoby do [stopniowego zanikania] litewskiej państwowości.

A. Bumblauskas, *Wielkie Księstwo Litewskie. Wspólna historia, podzielona pamięć*, Warszawa 2013, s. 73.

Porównaj zaprezentowane w źródłach 1. i 2. opinie na temat unii polsko-litewskiej – przedstaw jedno podobieństwo i jedną różnicę między nimi.

Podobieństwo: .....

.....

.....

.....

Różnica: .....

.....

.....

.....

Zadanie 6.

Fragmenty przywilejów szlacheckich

Fragment przywileju A:
Przyrzekamy i zaręczamy, iż żadnego ziemianina, posiadacza własności gruntowej nie będziemy za jakieś wykroczenia lub winę więzić, ani nie wydamy nakazu uwięzienia i nie będziemy go wcale karać, jeśli w sądzie w sposób rozumny nie udowodni się jemu winy i jeśli sędziowie tej krainy, w której ten ziemianin mieszka, nie wydadzą go w ręce nasze lub naszych starostów.

Fragment przywileju B:
Przede wszystkim naszym słowem królewskim przyrzekamy w pełni utrzymać wszystkich mieszkańców naszego królestwa przy wszelkich prawach, danych im przez poprzedników naszych. […] Przyrzekamy również, że ani żadnych nowych ustaw nie wydamy, ani nie polecimy wzywać ziemian na wojnę bez zgody sejmiku ziemskiego, do Środy zwołanego.

https://bnd.ibe.edu.pl

Zadanie 6.1. (0–1)

Rozstrzygnij, czy oba przywileje nadał ten sam władca. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

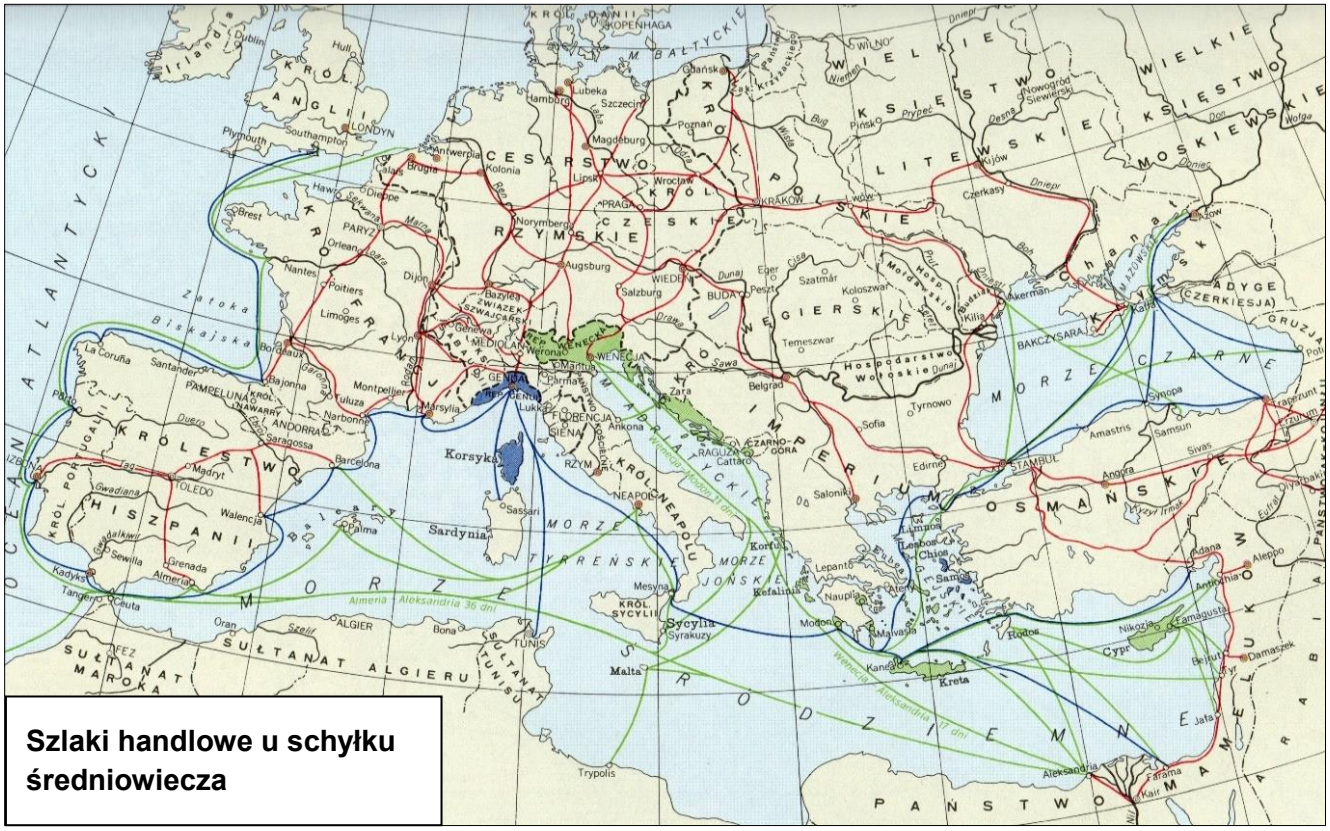
Zadanie 6.2. (0–2)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	We fragmencie przywileju A zawarto gwarancję nietykalności osobistej szlachty.	**P**	**F**
2.	Postanowienie zawarte we fragmencie przywileju B wpłynęło na rozwój parlamentaryzmu polskiego.	**P**	**F**
3.	Na skutek ogłoszenia przywilejów przytoczonych we fragmentach A i B w Polsce powstała monarchia stanowa.	**P**	**F**

Zadanie 7. (0–1)

Mapa

Atlas historyczny świata, Warszawa–Wrocław 1996, s. 65.

Rozstrzygnij, czy na mapie zostały przedstawione morskie szlaki związane z handlem lewantyńskim czy hanzeatyckim. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do treści mapy i własnej wiedzy.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

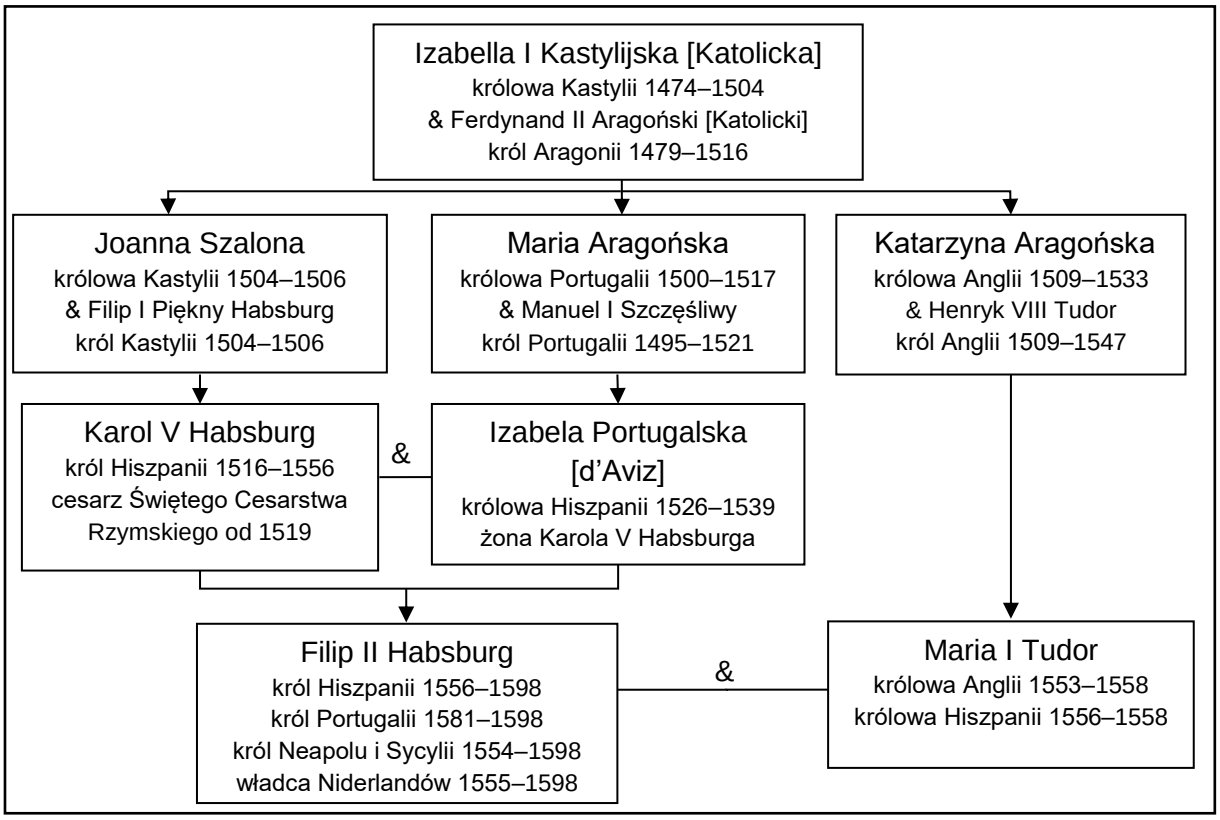
.....

.....

.....

Zadanie 8.

Źródło 1. Fragment tablicy genealogicznej władców Hiszpanii

Objaśnienia: & – małżeństwo; uwzględniono jedynie wybranych przedstawicieli rodzin panujących.

Na podstawie: *Słownik władców Europy* […], red. J. Dobosz, M. Serwański, Poznań 2002; A. Wyczański, *Historia powszechna. Wiek XVI*, Warszawa 1987, s. 204, 209–210.

Źródło 2. Fragment listu podróżnika

Przez 33 dni płynąłem z Wysp Kanaryjskich do Indii na okrętach oddanych mi przez najjaśniejszego króla i królową, naszych władców. Napotkałem wiele wysp zamieszkałych przez niezliczone ludy i objąłem je w posiadanie dla ich wysokości […]; nie stawiano mi żadnego oporu. Pierwszej wyspie, którą odkryłem, nadałem nazwę San Salwador na pamiątkę boskiego majestatu, który [wyspę tę] wspaniale wyposażył.

T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia z tekstach źródłowych*, t. 1, Toruń 1994, s. 62.

Źródło 3. Fragment anonimowych notatek o wyprawie

Król […] posłał cztery okręty dla odkrycia, wyszukania korzeni. W niedzielę […] podnieśliśmy kotwicę w Rastello[1].
7 kwietnia podpłynęliśmy do miasta Mombassa […].
We wtorek 24 kwietnia wyruszyliśmy stąd do miasta Kalikat, o którym nasz król miał wiadomość. Płynęliśmy na wschód, na ukos przez tę wielką zatokę, gdzie wpada Morze Czerwone […].
17 maja, po 23 dniach na bezbrzeżnym morzu, ujrzeliśmy ziemię […], a następnie dopłynęliśmy do miasta Kalikat.

[1] Rastello – obecnie część Lizbony.

T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia z tekstach źródłowych*, t. 1, Toruń 1994, s. 63–64.

Zadanie 8.1. (0–2)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Władca Anglii, za którego panowania parlament uchwalił *Akt supremacji*, był mężem córki Izabeli I Kastylijskiej, zwanej Katolicką.	**P**	**F**
2.	Władca Hiszpanii, który wysłał Wielką Armadę przeciwko Anglii, był wcześniej małżonkiem królowej Anglii – córki Henryka VIII.	**P**	**F**
3.	W źródle 1. są wymienieni władcy, którzy rozpoczęli rekonkwistę w Hiszpanii.	**P**	**F**

Zadanie 8.2. (0–2)

Na podstawie informacji zawartych w źródłach 1–3 uzupełnij tabelę.

Źródło	**Nazwisko podróżnika, który stał na czele wyprawy opisanej w źródłach**	**Władca/y, który/rzy sponsorował/wali wyprawę**
Źródło 2. Fragment listu podróżnika		
Źródło 3. Fragment anonimowych notatek o wyprawie		

Zadanie 9. (0–2)

Mapa Rzeczypospolitej Obojga Narodów w XVII wieku

Na podstawie: http://wlaczpolskie.pl

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Symbolem „⚔” zaznaczono na mapie miejsca bitew stoczonych podczas potopu szwedzkiego.	**P**	**F**
2.	Kolorem niebieskim (⟵, ▲▲▲) zaznaczono kierunek działań i najdalszy zasięg wypraw tureckich.	**P**	**F**
3.	Na mapie została uwzględniona nazwa miejscowości kojarzona z bitwą, podczas której zginął hetman Stanisław Żółkiewski.	**P**	**F**

Zadanie 10. (0–2)

Fotografia kościoła

www.zabytkowekoscioly.net

Podaj nazwy dwóch stylów architektonicznych, które reprezentuje kościół przedstawiony na fotografii, oraz po jednej cesze każdego z nich, widocznej na tej fotografii.

Nazwa stylu 1.: .....

Cecha: .....

.....

Nazwa stylu 2.: .....

Cecha: .....

.....

Zadanie 11.

Źródło 1. Opis doktryny ekonomicznej

Jak sądzę, bez trudu zgodzimy się na zasadę, że różnice co do wielkości i potęgi poszczególnych państw wynikają z różnej ilości znajdującego się w ich granicach pieniądza. Wychodząc z tego założenia, należy stwierdzić, że corocznie wywozi się z granic naszego królestwa produkty wyrabiane z naszego surowca, a przeznaczone na zbyt na obczyźnie. Holendrzy i inni cudzoziemcy […], zamiast by suma ta dostawała się do naszego państwa w gotówce […], przynoszą nam ją w rozmaitych towarach […]. Łatwo stąd wywnioskować, że o ile zdołamy znieść zyski Holendrów, ciągnione z poddanych naszego króla, o tyle pomnożymy ilość gotówki, którą winniśmy ściągnąć w granice królestwa dzięki wywozowi naszych produktów […].

Wiek XVI–XVIII w źródłach […], oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 320.

Źródło 2. Oświadczenie sir Francisa Bernarda na temat polityki kolonialnej Anglii

Polityka angielska musi w odniesieniu do handlu z Ameryką mieć na uwadze dwa wielkie zadania:

1. zmusić Amerykanów, aby wszystkie towary fabryczne i produkty europejskie, których potrzebują, sprowadzali tylko z Wielkiej Brytanii;
2. handel zagraniczny Amerykanów regulować tak, aby wszystkie korzyści z niego płynęły do Wielkiej Brytanii bądź przynosiły pożytek sprawom Imperium Brytyjskiego.

Wiek XVI–XVIII w źródłach […], oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 469.

Zadanie 11.1. (0–1)

Rozstrzygnij, czy założenia polityki kolonialnej Anglii przedstawione w źródle 2. były zgodne z zasadami doktryny opisanej w źródle 1. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu źródeł.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 11.2. (0–2)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Doktryna ekonomiczna opisana w źródle 1. to fizjokratyzm.	**P**	**F**
2.	Autorem tekstu cytowanego w źródle 1. jest Adam Smith.	**P**	**F**
3.	Autor tekstu ze źródła 1. jest zwolennikiem zwiększenia eksportu.	**P**	**F**

Zadanie 12.

Źródło 1. Fragmenty opracowania historycznego

Fragment A: Udawał się do Francji nie po to, by ją zdobywać zbrojnie. Zamierzał po prostu wylądować u jej brzegów, wyjawić cel swego przybycia i zażądać zwrotu tronu cesarskiego. Tak wielka była wiara Napoleona w moc swego imienia, iż wydawało mu się, że kraj cały bez walki, bez stawiania oporu, padnie mu do nóg.

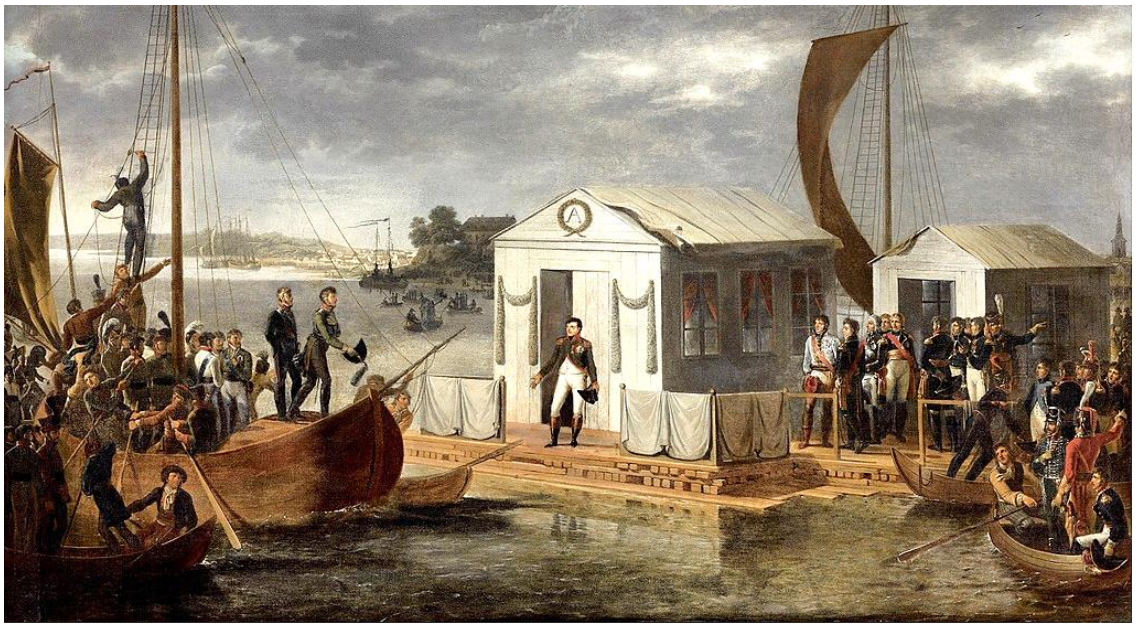
Fragment B: Blisko piętnaście tysięcy poległych Rosjan i Austriaków, dwadzieścia tysięcy wziętych do niewoli, zdobycie prawie całej artylerii przeciwników i […] obozu pełnego materiałów wojennych, i […] faktyczne zlikwidowanie armii [dwóch cesarzy] – oto plon zwycięstwa […]. Francuzi stracili mniej niż dziewięć tysięcy żołnierzy.

Fragment C: Wszystko było stracone. Gwardia uszykowana w czworobok, broniąc się rozpaczliwie, cofała się powoli poprzez gęste szeregi nieprzyjaciół. Napoleon cofał się na koniu wśród osłaniającego go batalionu grenadierów gwardii. […] „Waleczni Francuzi, poddajcie się!" – krzyknął pułkownik angielski Halkett […].

Fragment D: Nowy sojusznik Napoleona, król Saksonii, otrzymał większą część terytoriów Polski zdobytych podczas walk z Prusami. Była to […] część etnograficznej Polski przekształcona w Księstwo Warszawskie. Okręg Białostocki został oddany carowi Aleksandrowi.

E. Tarle, *Napoleon*, Kraków 1991, s. 176, 199, 402, 427.

Źródło 2. Obraz Adolfa Roehna – *Spotkanie Napoleona I i Aleksandra I na rzece Niemen*

https://pl.wikipeda.org

Zadanie 12.1. (0–1)

Podaj, który fragment ze źródła 1. (A, B, C czy D). Jest opisem wydarzenia chronologicznie najwcześniejszego, a który – wydarzenia chronologicznie najpóźniejszego.

Wydarzenie chronologicznie najwcześniejsze opisuje fragment: ……

Wydarzenie chronologicznie najpóźniejsze opisuje fragment: ……

Zadanie 12.2. (0–1)

Rozstrzygnij, który fragment ze źródła 1. opisuje skutki wydarzenia upamiętnionego na obrazie. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 13. (0–2)

Źródło 1. Fragment artykułu Aleksandra Świętochowskiego z 1871 roku

[Los] otworzył przed nami szerokie pole podbojów przemysłowo-handlowych, którego dotąd nie opanowaliśmy dostatecznie i na którym odnieść możemy pewniejsze zwycięstwa niż te, w których dotąd pokładaliśmy całą naszą ufność. Nie oczekujmy niczego od przewrotów politycznych, wojen, traktatów, przemiennych łask obcych, lecz zawierzmy tylko własnej żywotności. Zajmujmy wszystkie stanowiska opróżnione, wciskajmy się we wszystkie szczeliny, puszczajmy korzenie wszędzie, gdzie grunt podatny ku temu się znajdzie.

Wiek XIX w źródłach […], oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1998, s. 388.

Źródło 2. Wiersz Włodzimierza Zagórskiego

Minął złoty czas krzykactwa
[…] Czas eposu tromtadratów[1]!
[…] Naród z ciężkich snów ocknięty
Skupił ducha w pracy cichej;
Ufni w przyszłość, kroczym trzeźwi
Drogą naszych prac mozolną,
W jedną tylko wierząc prawdę,
Że nam robić głupstw nie wolno!

[1]Tromtadrata – ktoś, kto krzykliwie, demonstracyjnie głosi swoje poglądy lub hasła pozbawione treści.

H. Samsonowicz i in., *Polska* […], Warszawa 1992, s. 369.

Sformułuj dwa argumenty potwierdzające tezę, że oba źródła wyrażają program pozytywizmu.

- .....

  .....

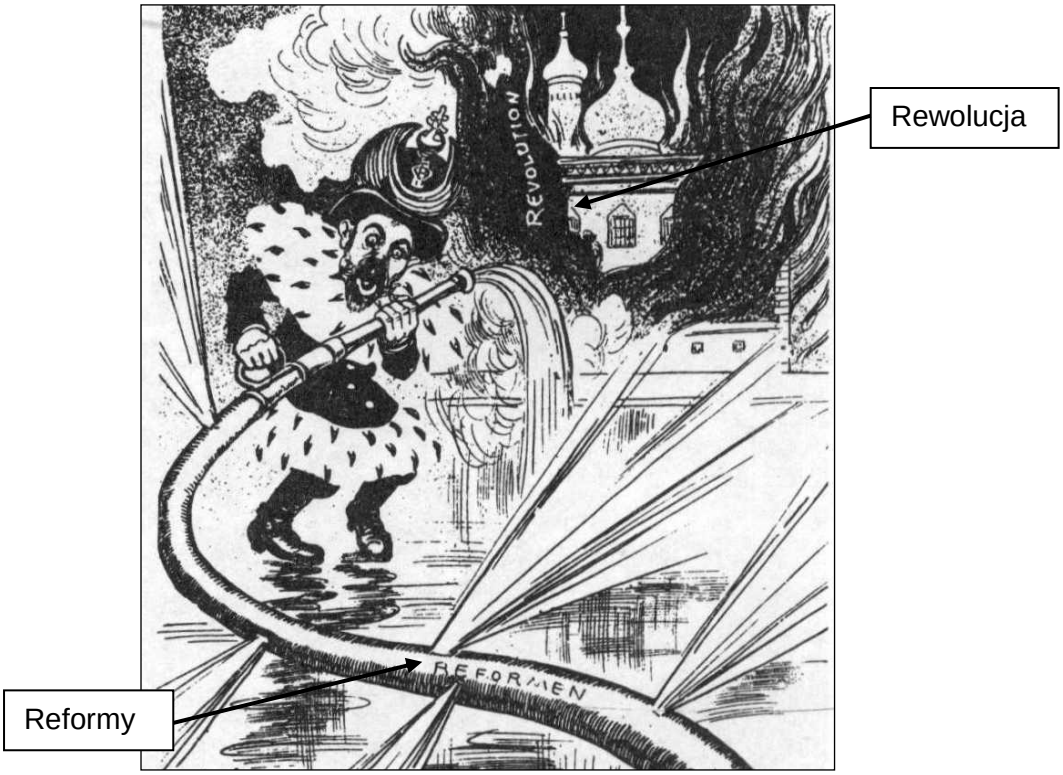
  .....

- .....

  .....

Zadanie 14. (0–1)

Karykatura

Na podstawie: G. Szelągowska, *Historia. Dzieje nowożytne i najnowsze,* Warszawa 1998, s. 57.

Rozstrzygnij, czy karykatura odnosi się do rewolucji w 1905 roku czy do rewolucji bolszewickiej. Odpowiedź uzasadnij, interpretując dwa elementy graficzne.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 15.

Źródło 1. Fragment listu do Jacka Malczewskiego z wiedeńskiego stowarzyszenia artystów z 1919 roku

Wielce Szanowny Panie Kolego! Zmienione warunki polityczne, niestety, nie pozwalają nam, zgodnie z naszym statutem, utrzymywać Pańskiego nazwiska w dalszym ciągu na liście naszych członków zwyczajnych. Osobiście jak najbardziej tego żałując, przekazuję panu jednocześnie jednomyślne pragnienie Stowarzyszenia, by mimo to nie ucierpiała nasza wieloletnia współpraca artystyczna. Jeśli zależałoby Panu na tym, chętnie informowalibyśmy Pana o wszystkich wystawach, w których Pański udział wchodziłby w rachubę.

W imieniu Stowarzyszenia Richard Harefräger

D. Kudelska, *Malczewski obrazy i słowa*, Warszawa 2012, s. 644.

Źródło 2. Jacek Malczewski, *Melancholia*

https://mn.art.pl

Zadanie 15.1. (0–1)

Podaj nazwę stylu w malarstwie, którego przykładem jest zaprezentowany obraz. Odpowiedź uzasadnij, opisując jedną cechę tego stylu, widoczną na obrazie.

Nazwa stylu: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 15.2. (0–1)

Wyjaśnij, jakie *warunki polityczne* spowodowały wykreślenie Malczewskiego ze stowarzyszenia, o którym mowa w źródle 1. W odpowiedzi odwołaj się do faktografii.

.....

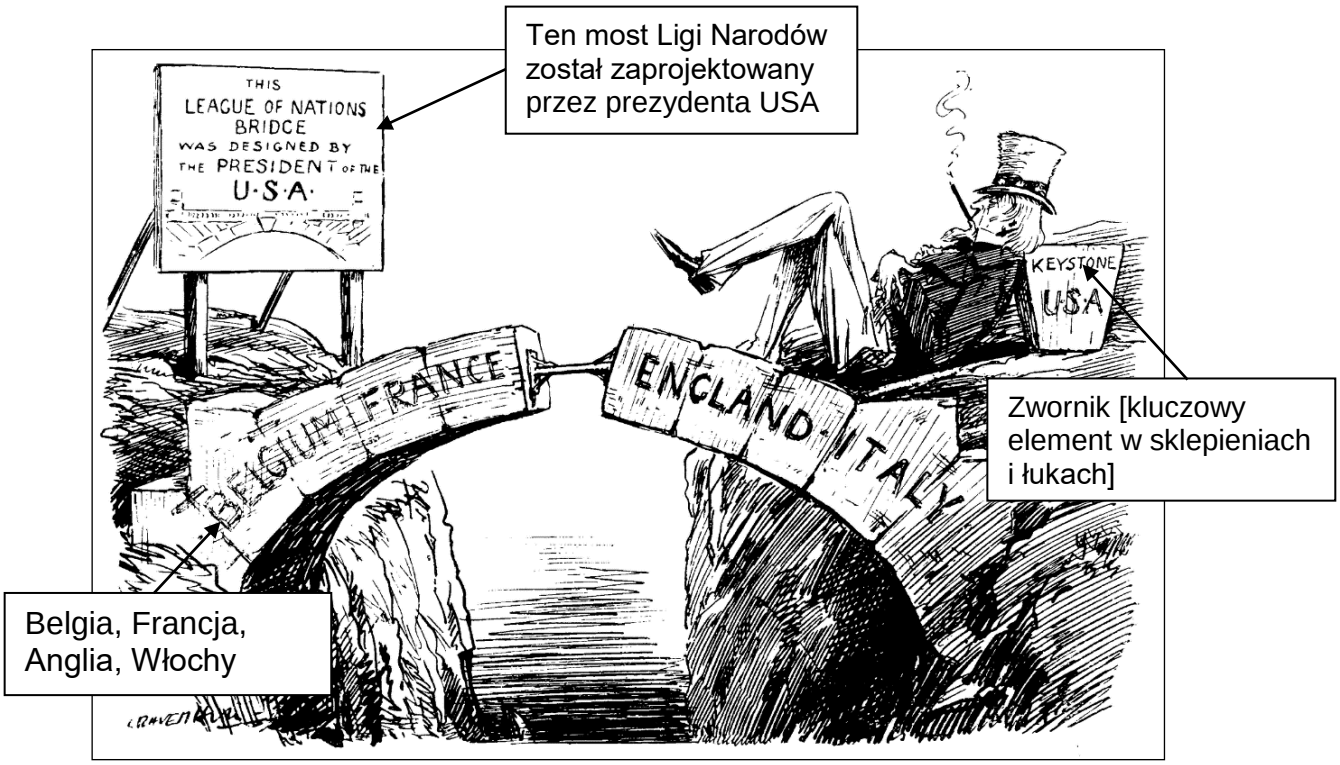
.....

.....

.....

Zadanie 16. (0–3)

***Dziura w moście* – karykatura brytyjska z 1919 roku**

https://archive.org

Wyjaśnij wymowę rysunku, interpretując jego dwa elementy graficzne i tytuł. W odpowiedzi uwzględnij kontekst historyczny.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

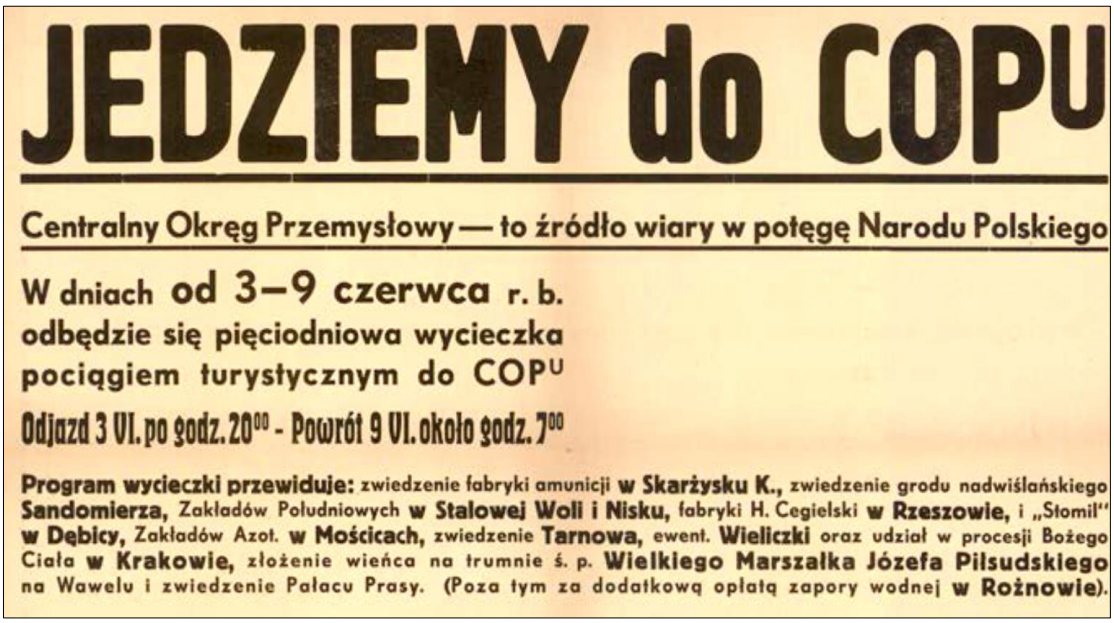
.....

.....

.....

Zadanie 17.

Fragment afisza ogłoszeniowego

JEDZIEMY do COPU

Centralny Okręg Przemysłowy — to źródło wiary w potęgę Narodu Polskiego

W dniach od 3–9 czerwca r. b.
odbędzie się pięciodniowa wycieczka
pociągiem turystycznym do COPU

Odjazd 3 VI. po godz. 20[00] - Powrót 9 VI. około godz. 7[00]

Program wycieczki przewiduje: zwiedzenie fabryki amunicji **w Skarżysku K.,** zwiedzenie grodu nadwiślańskiego **Sandomierza,** Zakładów Południowych **w Stalowej Woli i Nisku,** fabryki H. Cegielski **w Rzeszowie,** i „Stomil" **w Dębicy,** Zakładów Azot. **w Mościcach,** zwiedzenie **Tarnowa,** ewent. **Wieliczki** oraz udział w procesji Bożego Ciała **w Krakowie,** złożenie wieńca na trumnie ś. p. **Wielkiego Marszałka Józefa Piłsudskiego** na Wawelu i zwiedzenie Pałacu Prasy. (Poza tym za dodatkową opłatą zapory wodnej **w Rożnowie**).

https://www.nac.gov.pl

Zadanie 17.1. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Afisz przedstawiony w źródle został opublikowany za prezydentury

A. Gabriela Narutowicza.
B. Stanisława Wojciechowskiego.
C. Ignacego Mościckiego.
D. Władysława Raczkiewicza.

Zadanie 17.2. (0–1)

Podaj nazwisko polskiego ekonomisty, który był inicjatorem budowy okręgu przemysłowego wspomnianego w źródle.

.....

Zadanie 17.3. (0–1)

Uzasadnij, podając jeden argument, że afisz ma charakter propagandowy.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18.

Fragment artykułu *Komuniści* z *Biuletynu Informacyjnego*, wydawanego przez AK

Czas od września 1939 [roku] do [połowy 1941 roku] to okres, w którym prasa moskiewska uroczyście uznaje prawo Niemiec do organizowania Europy na zachód od Bugu, rząd gen. Sikorskiego nie nazywa inaczej jak [„sztuczny rząd”], a słowo „Polska” skreśla zupełnie ze swojego słownictwa. Równocześnie komuniści pod okupacją niemiecką siedzą jak mysz pod miotłą i ani im się śni wówczas przeciwniemiecka dywersja!

Napad […] jak czarodziejską różdżką odmienił stosunek Kominternu do Polski. Przecież patriotyzm narodu polskiego można doskonale wyzyskać do walki z hitleryzmem! I oto obserwować zaczynamy „wzruszające zjawisko”: komunizm polski staje się narodowym (!), staje „ramię do ramienia” z organizacjami niepodległościowymi w walce z „przemocą wroga”.

Kronika komunizmu w Polsce, Kraków 2009, s. 120.

Zadanie 18.1. (0–1)

Wyjaśnij, dlaczego w początkowym okresie II wojny światowej komuniści prezentowali pozytywny stosunek do polityki Niemiec. W odpowiedzi odwołaj się do faktografii.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18.2. (0–1)

Wyjaśnij, dlaczego w połowie 1941 roku zmienił się stosunek komunistów do Polski. W odpowiedzi odwołaj się do faktografii.

.....

.....

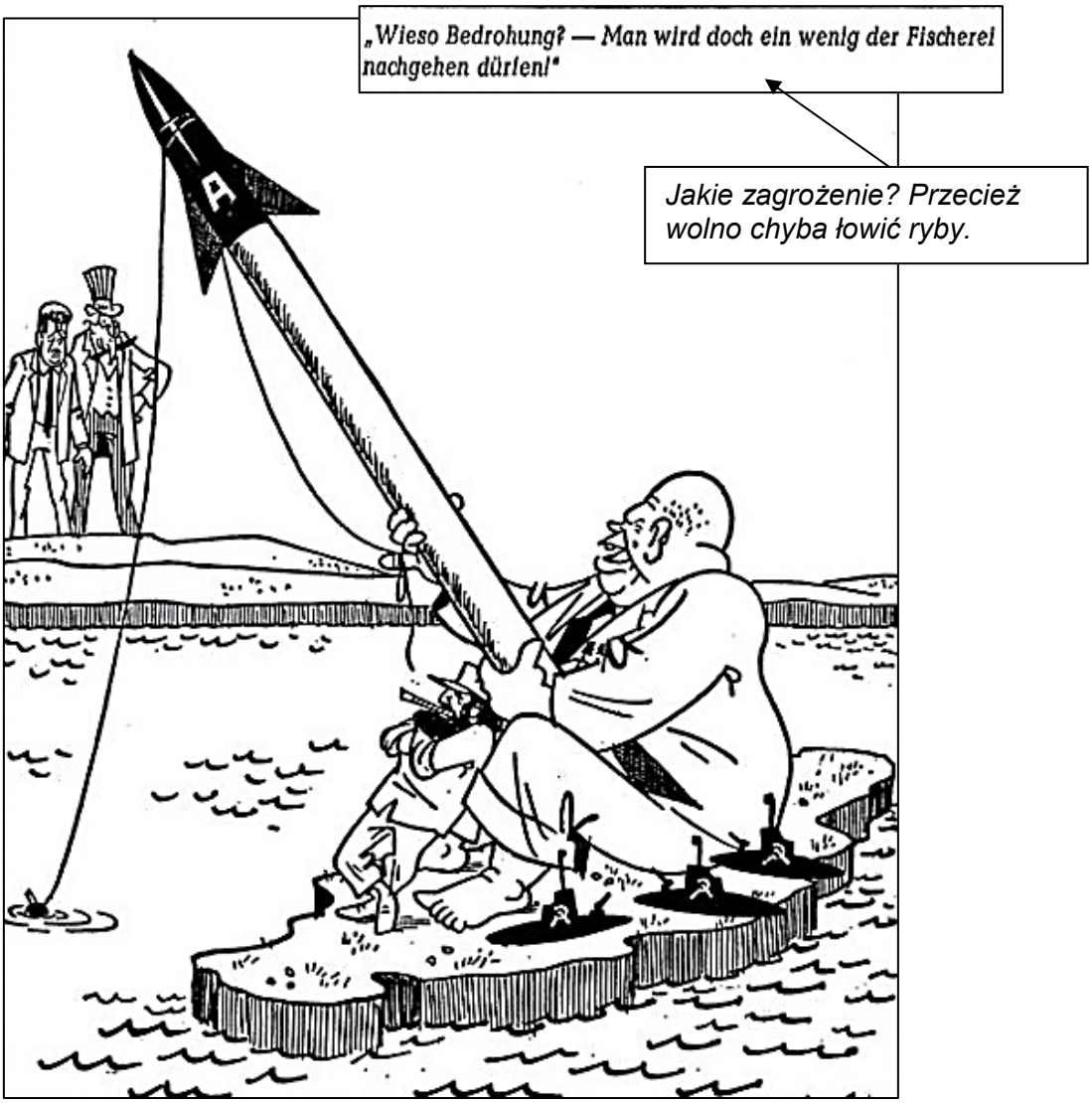
.....

.....

.....

Zadanie 19. (0–2)

Rysunek satyryczny

https://www.cvce.eu

Podaj stosowaną w historiografii nazwę kryzysu zimnowojennego, do którego nawiązuje rysunek. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do dwóch elementów graficznych tego rysunku.

Nazwa kryzysu: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 20. (0–1)

Chiński plakat propagandowy

http://www.historianazdjeciach.pl

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Plakat odnosi się do wydarzeń określanych w historiografii jako

A. Długi Marsz.
B. Wielki Skok.
C. rewolucja kulturalna.
D. masakra na placu Tiananmen.

Zadanie 21. (0–1)

Fotografia z wiecu

https://www.polityka.pl

Rozstrzygnij, czy zaprezentowana fotografia została wykonana w Polsce w roku 1956 czy w roku 1968. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do informacji ze źródła.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

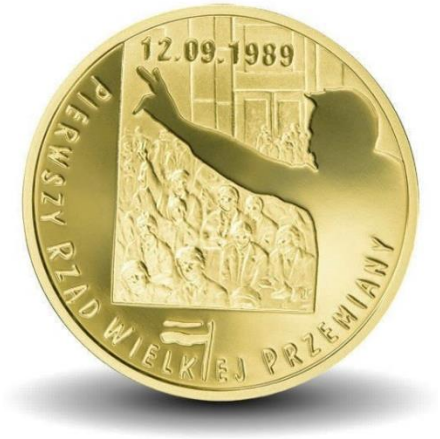
Zadanie 22.

Awers i rewers monety z serii *Polska Droga do Wolności*

Awers

Rewers

https://www.nbp.pl

Zadanie 22.1. (0–1)

Podaj nazwisko premiera upamiętnionego na rewersie monety.

.....

Zadanie 22.2. (0–1)

Uzasadnij, że symbolika awersu monety nawiązuje do genezy wydarzenia przedstawionego na rewersie.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 23. (0–15)

Zadanie zawiera trzy tematy. Wybierz jeden z nich do opracowania. Twoja wypowiedź powinna liczyć minimum 300 wyrazów.

1. Rozbicie dzielnicowe przyniosło wszechstronny upadek Polski. Zajmij stanowisko wobec powyższej tezy i je uzasadnij, uwzględniając w swojej argumentacji aspekt polityczny, społeczno-gospodarczy i kulturowy.

2. W II połowie XIX wieku najlepsze warunki do życia mieli Polacy zamieszkujący zabór austriacki. Zajmij stanowisko wobec powyższej tezy i je uzasadnij, uwzględniając w swojej argumentacji aspekt polityczny, społeczno-gospodarczy i kulturowy.

3. Między nazizmem a stalinizmem było więcej podobieństw niż różnic. Zajmij stanowisko wobec powyższej tezy i je uzasadnij, uwzględniając w swojej argumentacji aspekt polityczny, społeczno-gospodarczy i kulturowy.

WYPRACOWANIE

na temat nr ……..

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)

HISTORIA

Poziom rozszerzony

Formuła 2023

HISTORIA

Poziom rozszerzony

Formuła 2023

HISTORIA

Poziom rozszerzony

Formuła 2023